

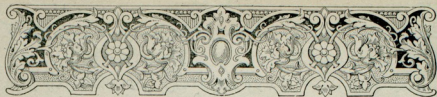
مجموعه آوازه‌ها

۱۸ نهمی سنه

۱۵ محرم ۱۳۱۵

جزوه عدد : ۶۲

تعريفات سید

[مابعد عن جزء ۵۸]

ابتلاع :

دوداقلر حاليله قاله رق يالکز بوغازک واقع اولان سى وعمله دینورکه (یوتقونق) و (یوتقونغه) تعبير اولنان فعل فیزیولوژیا دیمک اولور . مؤلفک ظاهر عباره سندن آکلاشیلان معنی بودر . بعض نسخه لرده (شفاه) کلمه سى که شفه ناک (دوداق) جمعیدر ، اؤچ وکنار معناسنه گلان (شفا) صورتندن اتیان اولنمشدر . بو حالده ابتلاع کلمه سى « اؤچ وکنارلرک مدخل و مشارکتی اولمق سزین ، فقط بوغازک سى وعمله یه تفسیر اولنق لازم گلور سه ده معنای اؤل فیزیولوژیا نقطه سندن صواب و سدید اولدینی ایچون کله (شفاه) طرزنده قبول و تصحیح اولنمیدر .

تحت اراده و مختاریت مزده اولمیه رق — دقیقه ده اون دفعه ، بلکه ده ا زیاده صالیه یی معده یه ایندیر مک ایچون — بوغازک واقع اولان فعل مخصوصی در خاطر اولنور سه بو حالت فیزیولوژیائینک ماهیت و طرز وقوعی معلوم اولور . آنک ایچوندر که ال مشغول اولدینی زمان ایگنه و بوگا مماثل شیلری آغزده طوتمق زیاده سیله خاطر ناک عد اولنور .

مضع (جیکمه) اولنمش و حاضر لانش لقمه ناک آغزدن معده یه سوقی ایچون بومسافه ده وقوع بولان افعال فیزیولوژیائینک ایکنجی دورینه دخی بلع (یوتق) تعبير اتمک لگمز اقتضا ایدر ، بو فعل و یا حالت فیزیولوژیائی یی ایفا و اظهاره مأمور اولان بلعوم ، بواشاده لقمه مستحضریه تمامیله منطبق اوله رق ، (مری) دینلان انبویه سوق

ایتمک اوزره حجباً و قطراً قیصالوب کو چولیر و بو حال اودرجه سرعتیه وقوع بولورکه، بعض علمای فن احواله بر احتلاج حقیقی نظریه باقشدر .

فعل بلعده اجسامک الّ زیاده سهولت بخش اولان حال ونوعی بالطبع مایعات اولمق لازم گلور. توز (غبار) حالنده اولان موادی یوتقی ایچون دفعاتله اجرایی. فعل اولنور. غازاتی (هوا) بلع ایتمک ایسه همان امتناعه قریب برکیفتدر . مع هذا فیزیولوژیا علماسندن بعضری معدنهک فعل هضمدهکی ماهیت افعال و تأثیراتی تدقیق مقصدیه اختیاری استفراغ حصوله کتورمک ایچون هوا یوتقی و یوتدیرمق اصول و تدبیرینه مراجعت ایتمشدر . استفراغ معدنه خستهلغنه مبتلا اولمش بولندیغنی ظن و قیاس ایستدیرمک ایچون بعض مکلفین افرادجه بوتدیرک استعمال ایدلدیگی روایت اولنور؛ لکن اعتیاد صسورتیه فعل مجبوت عنہک اجرایی ممکن اوله بیلسه بیله ، علی العموم بونتیجینی استحصال ایتمک تحت امکانده دگلدر .

ابد :

جانب مستقبلده نامتناهی اولهرق تقدیر و اعتبار اولنان ازمنهده وجودک استمرار و دوامنه دینور . نصلکه (ازل) جانب ماضیده نامتناهی اولهرق تقدیر اولنان ازمنهده وجودک استمرارندن عبارتدر .

یاخود نه فکر و تأمل ، نه محاکمه عقلیه ایله انہاسنی ادراک و تصور امکان اولان مدته ، و یا علی الاطلاق نہایتی اولیان شیئه اطلاق اولنور .

ابدیت و ازلیت مفہوملرینک تدقیق ماصدقنرندہ موجودی اوچ قسم ونوعه آیرمقلغضروری اولور . شوبلهکه : موجود یا ازلی و ابدیدر؛ یاخود نه ازلی، نه ابدیدر . ثالثاً فقط ابدیدر . موجودک یالکز ازلی اولمسی غیر متصوردر . شو سببلهکه، قدمی ثابت اولان شیئک آتیا هرهانگی برزمان و مدته اولورسه اولسون عدمی ، فنا بولمسی من کل الوجوه متعذر؛ یعنی برحقیقت ازلیمی در ؟ ابدی اولمسی دخی ضروریدر .

ابد و ازل مفہوملرینک حق باری تعالیده ملاحظه و تصویری یعنی (هو الازلی - والابدی) تعبیرینک حق تعالی حضرتلرینه صحت اطلاق ایچون، عبارۀ مؤلفی تمثیل

و مجازة حمل ايمك اقتضا ايدر. زیرا زمان ايله اولچلوب بيلنان، حصول ووجودلری زمانه مفتقر اولان زمانیات کبی ازمه نك وجود باری تعالی یه ظرفیت مطلقه ايله امکان تعلقی، متکلمین و حکماجه زمانه ویریلان معنی اعتباریله — تجویز اولغا ز .

قرآن عظیم و کلام و الهیاتده وارد اوله رق وجود ویا افعال و علم باری تعالی یی ماضی و استقبال ايله تقيیده ایهام امکان ایلان تعبیرات و احکام دخی بو وجهله تلقی اولمق متعتم اولور .

ذهنلری قاشدیرن بو معنای عظیمی تعقل و ادراکه مدار اوله بیله جك بعض ایضاحات، ابد وازل مفهوم لری جمع ایدن (سرمدی) تعریفنده گوریلور .
ترکیب عربیده (ابد) لفظی منکر، یعنی حرف تعریفدن (ال اذن) مجرّد اوله رق استعمال اولندقدنه زمان مستقبله سلباً، اثباتاً تأکید نسبی مشعر اولور . مثلاً حکم- سبیده (لا افعله ابد) دینورکه ، او ایشی ویا شیئی هیچ بر وقت ایشلام ویا یاام دیمکدر . اصحاب لغتدن بعضلرنجه (ابد) لفظنك فصاحت اصلیه عربیده تنبیه و جمع صیغه سی یوقدر . اگرچه بعض یرلرده (آبد) دیمش ایسده بو صیغه مولداندن صاییلور . بعضاً دخی (الی آخر الابد) دیندرک تأیید حکم و حالده مبالغه قصد اولمق اوزره مدلولی آخر اوقات اولان ابد دیمکدر .

ابداع :

اوزرندن نه زمان کچمش ، نه ده ماده خلقتی اولان بر شیئی ساحه وجوده کتورمک . (عقول) کبی . مؤلفك تعریفی قدما ی حکمانك مذهب و مسلک لرینه موافق اولورکه (عقول) ايله تمثیلی بوکا تنبیه و اشارتدر .

ترتیب کائنات و موجوداتجه عندالحکماء مؤسس اولان مسلک، آتی وجهله در :
واحد مطلق و حقیقتدن مرتبه اولی ده آنجق واحد صدور ایلر . بونك دخی (عقل کل) و (عقل اول) تسمیه ایتدکلری جوهر مجرّد اولان (عقل) اولسی ضروریدر . صدور و تکوّنك ایجاب صورتیله وقوعنه مبنی صادر اولان جوهر مجرّد اوزرندن زمان دخی کچمامش اولمق اقتضا ایلر . مرتبه اولی ده صدور ایلان واحدك جوهر- مجرّد اولسندنه کی ضرورت ایسه ، چونکه صادر اول جسم اولسه برنجی مرتبه ده

واحد مطلق و حقیقتدن صدور ایلیان ماهیتک بر دگل ، متعدد اولسی کبی عکس
 قضیه ناتج اولور ، زیرا جسم مرکبدر . بنابرین وحدت ماهیته مقابل تعددی مستلزمدر .
 واحد مطلق و حقیقتدن صادر اولان شیدک اوزرندن زمان یکمماش اولق لزومی
 دخی ، ایجاده متعلق کافه اوصاف و شرائطی حاز اولان مبدأ اولک وجودیله برابر
 اثر و معلولک (۱) وجودی دخی عندالحکماء مطلق الوجوب کورلمسینه مبنی در . بونک ،
 یعنی ایلك صدور ایدن حقیقتک عرض (مراجعت) اولسی دخی تسلیم اولنمماز .
 زیرا مابه‌القیام اولمدیقه عرض بالذات موجود اولنمماز ، که بوده مسلمدر . آلت
 و واسطه سز تأییددن معرّی اولدینی ایچون ایلك صادر اولان واحدک نفسی مجرددن
 (مراجعت) دخی عبارت اولمسینه دخی احتمال ویرلمز . بو حالده واحد مطلق
 و حقیقتدن مرتبه اولی ده ایلك صادر اولان واحد دخی اوصاف مبسوطه یی ثبوتاً
 و سلباً حاز اولان عقل مجرد اولق امر ضروری اولورکه . ابداع دینلان شی
 بوندن عبارتدر .

عقل اولدن ، بونک حدّ ذاتسندن وجودی ، واجب بالغیر (مراجعت) ممکن
 بالذات (کذا مراجعت) اولسی کبی اعتبارات ایله (عقل ثانی) (نفس) (جسم) یعنی فلك
 اول (ک) صدور ایلدیگنه و هلم جرّاً عقل فعال دینلان عقل عاشرک که ، هیولای-
 عالم سفلی یه اجرای تأثیر ایلر ، ظهور ایتدیگنه قائل اولورلر .
 لکن بتون بو شیلر نهدر ؟ محیط بشریده محصور اولان ادراکاتک ماورای-
 مشهوره قیاس و تطبیق دیمکدرکه ، ضعف و ناجیزلگنه اشاره مؤلف دخی شرح
 مواقفده « فظهر ان العقول عاجزة عن ادراك نظام الموجودات علی ماهی فی نفس الامر »
 قولیله کنه ترتیب کائناتی عقول بشرک بحق ادراکدن عاجز اولدینی اتیان ایلشددر .
 شمدیکی مسسلکره کوره دخی عقولک عجز و قصوری آشکاردر . حال هب
 بویله گیده جک ...

ابداع مفهومی ، تکوین واحداث مفهومیینه تقابل تضاد و یا تقابل سلب
 و ایجاب طریقیله مقابلدر . برنجی صورتده ابداع ، ماده و زمان ایله خالی عن المسبوقیت

اولمقدن؛ ایکنجی صورتده دخی مسبوقیتک سلبدن، دیگرلری، یعنی مقابل اولان
تکوین واحداث مفهوملری زمان و یا ماده ایله مسبوقیتدن عبارت اولور. بیان
واقعتک اگرچه محتاج ایضاح اولدینی مسلم ایسه ده، بومجته ابراد اولنان کافه
اصطلاحات، مؤلف جانبدن بوکتابده آیری آیری و صرهمسیله تعریف اولنورق
نامق الحروف طرفدن دخی لدی الاقتضا تفصیلات ممکنه ویرلمش اولدینغندن باب
و تعریفات مخصوصه لرینه مراجعت اولنه.

ابداع — بر شئی لاشیدن، یعنی هیچدن وجوده کتورمکدر. اکثر محققین
علمایه ضعیف کورلمسینه مقابل دخی: بر شئی اساس ویرمکه دینور. (خلق) ایسه
بر شئی دیگر بر شیدن حاصل اتمکدر. یعنی وجوده کتوریان شئیک بر ماده
خلقتی وار دیمکدر. حق تعالی حضرتلری کلام ازلی سبحانیسنده «بدیع السموات
والارض» و «خلق الانسان» بیورمشلردر. ابداع مفهومی، خلق مدلولندن
اعمدر. تعبیر دیگرله آندن مفهومیچه ده واسع، ده شاملدر. (یعنی ابداع اطلاق
اولنان هر شئی خلق مفهومی شامل اوله ماز. حال بوکه عکس قضیه جاری در)
بونک ایچون «بدیع السموات والارض» و «خلق الانسان» وارد اولدی (بدیع
الانسان) بیورلدی.

بوراده مؤلف طرفندن سهو وقوعنه قائل اولانلر واردر. ظاهر عبارده دخی
بو قولی تأیید ایلر. لکن مؤلفک علو شان و منزلته بناء قلم ناسخدن صادر اولمش
بر سهو دیک لایق اولور. سهو ک وقوعی شو وجهله اثبات اولنور: قواعد
منطقیه جه بر حقیقتک دیگرندن اعم اولمسی دیمک، برینک تحت شموله داخل اولان
مواد و اشیا ی دیگرینک احتوا ایلمسندن و برینک شامل اولدینی هر حقیقته اونه کینک
دینه مامسندن عبارتدر. ابداع مفهومی خلقندن اعم اعتبار اولنورسه خلق مفهومنک
تحقق ایلدیگی کافه اشیاده ابداع مدلولنک دخی تحقق ایتسیله برابر ابداع
دینه بیلدیگی هر ماده و حقیقته خلق مفهومنک صادق اولماسی لازم گلور. مع هذا
مثالر و بیان واقع بونک عکسنی ارا نه ایلر: زیرا مؤلفک قولنجه «خلق الانسان»
مقامنده (بدیع الانسان) دینه مز. شو سببله که (مؤلفه کوره) (ابداع) (خلق) مفهومندن

اعمدر . حال بوکه عکس قضیه جاری اولمق اقتضا ایلر . مثلاً معدن کلهسی آلتوندن
اعمدر . یعنی هر نه شیئه آلتون اطلاق اولورسه اوشیئه معدن دخی تسمیه ایدیله بیلور .
پار مغزده کی آلتون خاتم معدندر . لکن باقردن معمول اولان تپسی به معدن
دینه بیلدیگی حالده آلتون تسمیه اولسه ماز . ابداع و خلق مفهومیله نجه دخی اعمیت
و خصوصیت مطلقه بویله جه ملاحظه اولمق مقتضی اولدینی حالده ایراد اولنان
امثله نك مقتضاسی و بیان واقع بوگا مانعدر .

ابداع — بز فقره کلامیه ده و یا بریتده — شرائطنه موافق اولمق اوزره — محسنات
بدیعیه و صنایع مجازیهدن انواع متعدده نك جمعنه دخی دینور . واجب تعالینك «یا ارض
ابلی ماءك الی آخره» قول سبحانه یسی گی که ، اون یدی لفظ کریمدن عبارت اولدینی
حالده بلغای عربجه یگر می قدر صنعت بدیعیه ایله آراسته بولنیور . نصلکه مؤلف
دیگر بر یرده :

« کی بود بت یدا مانند یا ارض ابلی »

قولیه آیت جلیله نك او جامعیت مجزانه سنه اشارت ایلر .

(مابعدی نسخه تالیفه)

طالب فائقی زاده فهمی

